

# Eý-hoo, adam öldürdik-máý?! / satiriki hekaýa

Category: Hekaýalar, Kitapcy, Satiriki hekaýalar

написано kitapcy | 23 января, 2025

Eý-hoo, adam öldürdik-máý?! / satiriki hekaýa

EÝ-HOO, ADAM ÖLDÜRDİK-MÁÝ? POLİSİYADAN GÖZÜMİZ AÇYLMADY

Nureddin ilki bir awtoulag aldy. Ol awtoulagly Ýewropa gezelenç etmekcidi. Iň köp görmäge höwes edýän ýerem Sweýsariýady. Köpden bări şular ýaly gezelenje çykmak isleýärdi, emma hiç ugruny tapyberenokdy. Ahyrsoňy arzuwyna-da ýetdi. Ol hem-ä sport awtoulagyny edindi, hemem ýolharjy bolar ýaly pul süýşürdi. Tomus gelendenem ýola rowana boldy. Onuň gezelenji bolmanda birküç aýa çekmelidi. Ýola düşende:

– Hat-habarlaşyp durmasam, aýyp-syn etmäň. Ýöne her baran ýerimden otkrytka ugradaryn – diýdi.

Item gitdi, ýüpem gitdi. Ne hat ugratdy, ne otkrytka...

Ýewropa ýaly ýere gezelenje çykyp, her seýran eden ýeriňden, maşgalaňa, dost-ýaryňa şol ýerleriň her dürli otkrytkalaryndan ugratmasaň, aýyp bolmazmy? Eger kim muny etmese, onda Ýewropa gitmegiň näme manysy bar?

Ýewropa gitmeli. Özem gideniňde Stambulyň, Ankaranyň, Izmiriň telefon kitapcasyny ýanyňa alyp gitmeli. Soňra her baran ýeriňde ol ýeriň her tüýslüje reňkli otkrytkalaryny almaly. Myhmanhana barybam telefon kitapçaň açmaly. Ha tana, ha tanama, parhy ýok, kitapçada näçe adres bar bolsa, hemmesine giden ýerleriňden birden, ikiden reňkli otkrytka ugratmaly. Goý, hemme kişi seniň Ýewropa gidendigiňi bilsin.

Otkrytkanyň arka tarapyna-da "Wenesiýadan ýalkymly salam...", "Sýurihden mähirli duýgular...", "Parižden bir pursat..." ýaly yazgylary yazmaly.

Seniň Ýewropa gidendigiňi hiç him bilmän galmaly däldir. Şonça ýol geçip eden gezelenjiň şeýtmäge-de mynasyp... Gezelençden gelensoňam, tä ömrüň ötyänçä Ýewropa eden syáhatyň gürrüň

ber-de ýör...

- Hany olar ýaly hezillik... Heý, heýý...
- Men Ýewropadakam...
- Ýewropadan ýaňy gelen wagtlarymdy...
- Gadyrdan, Ýewropa başgaça-laý...
- Biz adam bolmaýas, doganjygym. Adam bolmasyna bolarysam welin, emma ýene on tamdyr dagy çörek iýmeli bor. Ýewropanyň... Nureddin bularyň hiç birisinem etmedi. Bihepbe oglan... Men dagy Ýewropa gitsem, şonda görerdiler nähili Ýewropa gidilýänini. Burnumyň ujunu ýygryp, daş-töweregime şeýle bir serederin welin, meni görenler:
  - Näme diýseňizem bu adam Ýewropa gidip gelipdir! – diýerler... Nureddin yigrimi günden soñ dolanyp geldi.
  - Hany, birküç aý dynç aljakdyň, ne beýle çalt geldiň? – diýdim.
  - Sen sorama, men aýtmaýyn gowusy. Zordan öyüme aşdym – diýdi.
  - Goýsan-aý, otkrytka hem ugratmadýň-a.
  - Otkrytka ugradar ýaly wagt tapmasam näme?
  - Diýmek, gowja dynç alypsyň-da...
  - O nämäň dynjy... Polisiýadan polisiýa entäp geçdim, doganjygym. Gözümi açmaga maý bolmady.
  - Näme üçin? Ýogsa-da, seni interpolyň gözlegindäki jenaýatçylaryň birine dagy meñzedäýdilemi?
  - Ýok-how, doganjan, hiç kime-de meñzetmedi. Awtoulaglyja ýola çykdym. Araçäkden geçdim. Balkanlary aşdym. Hemme zat gülalagüllükä, Awstriýadan Şweýsariýa girenden soñ bar zat üýtgedi. Nämä uçranyma düşünmän äm-säm bolup galды. Gümrükden geçemde päsgelçiliksiz geçdim. Emma heniz bir kilometr geçmäňkäm polisiýanyň ýol gözegçilik gullugynyň işgäri ýolumy kesdi. "Haýş edýän, bölüme baralyň!" diýdi. Gidiş şo gidiş boldy, şondan soñ polisiýadan gözüm açılmady. Awtoulagymyň bir çyrasy ýanmaýarmışın. "Biri ýanyp dur-a, başga näme gerek?" diýdim. Ikisi-de ýanmasa, şonda näme ederdik? Komissar:
    - Serediň, awtoulaga iki çyra goýupdyrlar. Biri ýeterlik bolýan bolsa, birini goýardylar – diýdi. Üst-başymy synlady.
    - Daşary ýurtly öýdýän? – diýdi.
    - Hawa – diýdim.

– Düşnükli – diýdi.

Çyralary oñardyp çykdyň ýola. Haýdan-haý Sýurihe aşmakçydyň. Sýurihe girip barýarkam polisiýa işgärleri ýene saklady:

– Yörüň, bölüme!

Şähere girende ýuwaş sürmelimişin.

– Ýol giň. Tep-tekiz... Çalt süremde näme bolýarmışyn? Adam kakamog-a...

Komissar boýdan-başa synlady.

– Siz daşary ýurtly bolmaly – diýdi.

– Daşary ýurtly – diýdim.

– Düşnükli – diýdi. – Hoş gelipsiňiz.

– Sag boluň, minnetdar.

Şähere girdim. Girişim bilen duruşym deň boldy.

– Yörüň, bölüme!

– Eý waý, näme etdig-aý?

– Öwrümden geceňde signal bermediňiz!

Sýurihden çaltrak çykmasam, polisiýadan bări gelmejegim belli boldy. Niredesiň Bern diýip, tüýkürdim ökjä. Eyläme-beyläme garanjaklamaga-da ýetişmedim:

– Yörüň, bölüme!

Bu gezek çepden gidenmişim. Ýagny öňümdäki awtobusyň çepinden sürüpdirin.

– Öňüm açyk dur-a, bolanda näme...

Komissar ýüzüme bir seredip:

– Daşary ýurtly öýdýän – diýdi.

– Nädip bildiňiz?

– Görüp duran zat... Hoş gelipsiňiz.

Şu awtoulag maňa hezillik berjek däl öýdýän. Durmaly däl ýerde durduň diýýärler. Ýör, bölüme... Duýduryjy belgilere seretmän geçdiň diýýärler. Ýör, bölüme... Swetoforyň ysygyna boýun egmediň diýýärler, polisiýa. Tizligiňi ýokarlandyrdaň, polisiýa... Alnym dertden açylmady. Awtoulagy bir satyp dynaýyn diýdim. Awtoulag belasyndan ýaňa Ýewropa diýip polisiýa bölümünden başga zat görjek däl öýdýän. Arzan bahasyndanam bolsa awtoulagymy satdym.

– Ýör, bölüme...

Görüp otursak, awtoulagda motor, şay-şupur diýen zat ýokmuşyn.

- Bu nädip ýöreýär? – diýdiler.
  - Ýörär, ýörär, Alla ýol berse... – diýdim.
- Sürüjiniň oturgyjyndaky pyşbaga çanagyny, "Maşallah" ýazgylы matany, "Garynja dogasyny", gök gözmonjugyny görkezdim. Näme diýsem ynananoklar.
- Aý-waýeý, alyň şulary mugt... Halas ediň meni...
- Awtoulagy bir boş ýere taşladym-da paýu-pyýada ýöräberdim öz ýoluma. Ýogsa bu awtoulagyň derdinden Şweýsarisiýany görmän yzyma dolanmaly boljak.
- Yörüň, bölüme...
- Trotuardan gitmän, ulag ýolundan ýöränmişin... Men-ä mundan soň Bern şäherinde-de özüme gün berilmejegini bildim. Iň gowusy, awtobusa münäge-de Lozana gideýin.
- Yörüň, bölüme... – Komissar: – Siz daşary ýurtly öýdýän... – diýdi.
- Awtobusa münenimde, menden öňde duran adamyň öňüne geçenmişim. Komissara ýalbarmaga durdum:
- Gaýrat ediň, meni Lozana aşyryň, başga zada üns bermäň.
  - Lozana geldim. Şähere aýlanyp ýetişmedim.
  - Yörüň, bölüme!
- Hudaýa ynanýan bolsaň, aýdanlaryma ynan, hiç zada el degmedi. Näme edenmişim, boş çilim gutusyny köçä zyňanmyşym. Eý-hoo, adam öldürdik-maý, gündiziň günortany şäheriň orra-ortasynda gyz alyp gaçdykmy, näme etdik...
- Lozanda-da aýagym ýer tutmajagyna göz ýetirdim. Albaşı onda, Ženewa! Iň bolmanda Ženewa diýilýän ýeri bir görüp galaýyn. Görkezseler diýsene!
- Yörüň, bölüme!
- Ýola tüýkürenmişim. Aý, janlarym, tüýkürsem tüýkürenem ekenim-dä, biriniň yüzüne düşüpdirimi. Ya ortada arzaçy barmy, arz-şikaýat barmy?..
- Komissar:
- Hymmm... düşnükli – diýdi.
  - Näme barmışyn, hawa, daşary ýurtly men, ynha! – diýdim.
- Şweýsariýanyň çar künjüne aýlansagam, polisiýadan başga zady görmedik. Indi bir ýolda barýarkam, ýalňyşlyk goýberäýmäýin diýip durkamam... Her kimde-de bolýan zat, adamçylyk bu

doganjan, beýleki gyssady. Onsoň köçäniň gyarak-bujagrak ýerini gözläberdim. Diwarlara seredýän welin, "Eşeklere mahsus" diýibem ýazgy ýok. Ohh, diýmek arkaýyn hajatyň bitiribermeli-dä onda...

– Yörüň, bölüme!

Gardaşym, şweýsariýalylar adamyň sypatyna sereden batlaryna daşary ýurtlumy ýa dälmi, bilyärler. Boljak zat däl...

– Gaýrat ediň, külli adamzadyň hatyrasyna meni Şweýsariýanyň çäginden daşary çykaryň! – diýip ýalbardym.

Ynha, şeýle, doganjygym, saňa otkrytka ugratmaga wagtym bolmasa näme? Şweýsariýany aýlanyp, keşt etdim-de, polisiýadan başga zat gördümمى?..

Eziz NESIN,  
türk ýazyjysy.  
("Gözüne Gözlük" kitabyndan)

Terjime eden: © Has TÜRKMEN.

Satırıki hekaýalar